

REZONANS TERAPİLERİ VE BİOREZONANS RESONANCE THERAPIES AND BIORESONANCE

Ersal Salih IŞIK¹
Ali TEKER²

ÖZET

Biorezonans tedavileri dünyada ve ülkemizde son dönemde oldukça sık kullanılmakta olan bir tedavi yöntemi olarak karşımıza çıkmaktadır. İlk kez 1970'li yıllarda tıp doktoru, homeopati ve akupunktur hekimi olan Alman Dr. Franz Morell ve elektronik mühendisi Erich Rasche tarafından geliştirilmiştir. İlk çalışmalarla küçük elektriksel titreşimlerin insanın bütünü içerisinde belirli biyolojik etkiler yaratabileceği fikri ortaya atılmış olsa da bu titreşimlerin aslında ölçülemeyecek düzeyde küçük olduğu ve cihaz ile kişi arasında temas olduğunda ölçülen "beyaz gürültü"nin aslında bahsedilen bu bilgiyi taşıyor olduğu fikri o yıllarda sadece bir varsayımdı. Rezonans terapileri canlı organizmayı elektromanyetik titreşimlerden oluşan bir sistem olarak görmekte ve cihazlar yardımıyla yapılan bu tedaviler organizmada enerji bazlı değişiklikler yapmayı amaçlamaktadır. Temel olarak biorezonans veya bioenerji stimülasyon tedavileri geleneksel ve tamamlayıcı tıp yöntemi olarak kabul görmüş iki farklı yöntem olan homeopati ve akupunktur yöntemlerinin birleşiminden oluşmaktadır. Bu nedenle biorezonans cihazının kullanım şeklini ve amacı

ABSTRACT

Bioresonance treatments have emerged as a treatment method that has been used quite frequently recently in the world and in our country. It was first developed by the German Dr Franz Morell, a medical doctor, homeopathy and acupuncture physician, and Erich Rasche, an electronic engineer, in the 1970s. Although the idea that small electrical vibrations could create certain biological effects in the whole human was put forward with the first studies, the idea that these vibrations were actually immeasurably small and that the "white noise" measured when there was contact between the device and the person was actually just an assumption in those years. Resonance therapies see the living organism as a system consisting of electromagnetic vibrations and these treatments, which are carried out with the help of devices, aim to make energy-based changes in the organism. Basically, bioresonance or bioenergy stimulation treatments consist of a combination of two different methods, homeopathy and acupuncture, which are accepted as traditional and complementary medicine methods. and anti-obesity properties, and recently

¹ Dr., Neosante Klinik, İstanbul-Türkiye. ORCID No: 0000-0002-9205-5759.

² Dr., Neonans Rezonans, İstanbul-Türkiye. ORCID No: 0000-0002-9581-2444.

Geliş Tarihi/Received: 28/06/2022

Kabul Tarihi/Accepted: 30/09/2022

temel olarak anlatabilmek için bu iki yöntemin temel prensipleri önem arz etmektedir. Biorezonans vücuttaki akupunktur sisteminin (akupunktur meridyenlerinin) herhangi bir akupunktur iğnesi ya da başka bir akupunktur yöntemi kullanmaksızın cihazın giriş kısmına yerleştirilen homeopatik preparatın (ya da cihaza yerleştirilen biyoaktif maddenin) kendi doğası gereği taşımakta olduğu biyoenerji (frekansı) ile rezonansa sokulmasıdır. Cihazın işlevi (bir radyo benzeri) maddeye özgü-maddenin çevresine yaydığı bilinen frekansların vücut tarafına aktarılmasını sağlamaktan ibarettir. Buradaki amaç meridyen sistemi/vücuttaki enerji dolaşımının (elektronik homeopati olarak da adlandırılabilir ve homeopatiden bildiğimiz şekilde) maddelerin enerjetik özelliklerini kullanarak değiştirilmeye çalışılmasıdır. Zaman içerisinde edinilen tecrübe ile bu yöntemin bioenerjinin stimülasyonu olarak anılmasının tüm diğer isimlendirmelerden daha doğru bir tanımlama olduğu düşünülmüştür.

Bu derlemede bu tedavi şeklinin çalışma prensibinin, özelliklerinin, farklılıklarının, kullanım alanlarının ve literatürde bulunan çalışmaların topluca sunumu amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler; Bütünleyici tıp, elektroakupunktur, homeopati, biorezonans.

GİRİŞ

Rezonans Fransızca kökenli bir fizik terimidir. Kolayca anlaşılabilmesi adına, rezonans terimi iki frekansın uyumlanması olarak açıklanabilir. Rezonans terapilerinde yapılan işlem vücuda dışarıdan verilen titreşimlerle vücudun etkileşime girmesi ve vücudun enerjetik doğasında değişiklik yaratılmasını amaçlayan bir tedavi modelidir. Rezonans terapileri adı altında birbirinden farklı teknolojileri olan farklı tip cihazlar ve yöntemler mevcuttur (1).

Biorezonans ilk kez 1970'li yıllarda tıp doktoru, homeopati ve akupunktur hekimi olan Alman Dr. Franz Morell ve elektronik mühendisi Erich Rasche tarafından geliştirilmiştir. Geliştirilen bu cihaz

for its anticancer activity against various types of cancer. For this reason, the basic principles of these two methods are important in order to basically explain the use and purpose of the bioresonance device. Bioresonance is the resonance of the acupuncture system (acupuncture meridians) in the body with the bioenergy (frequency) of the homeopathic preparation (or the bioactive substance placed in the device) placed at the entrance of the device without using any acupuncture needle or any other acupuncture method. The function of the device (like a radio) consists of transmitting the frequencies known to be emitted by the substance-specific substance to its surroundings to the body side. The aim here is to try to change the meridian system/energy circulation in the body (which can also be called electronic homeopathy and as we know from homeopathy) by using the energetic properties of substances. Experience gained over time, it has been thought that calling this method as the stimulation of bioenergy is a more accurate definition than all other names. In this review, it is aimed to explain the working principle, features, differences, usage areas and studies in the literature of this treatment method.

Keywords: Integrative medicine, electroacupuncture, homeopathy, bioresonance.

homeopatik ilaçlarla elektriksel olarak temas içinde olan bir verici ve bu sinyali alan ve kişinin akupunktur noktası ile temas içerisinde olan bir alıcıdan ibaretti. Bu sistem aktif hale getirildiğinde, aynı anda kişinin akupunktur noktalarının elektriksel direnci de (ayrı bir cihaz yardımı ile) ölçülüyordu(2).

Bu cihazın gösterdiği şey öncelikle biorezonans sistemi aktif hale getirildiğinde ve kişi için uygun ilaç cihazın içerisine yerleştirildiğinde ve sinyalin gönderildiği sırada akupunktur noktasının elektriksel direncinde değişim olduğu şeklindeydi. Bu gözlem homeopatik ilacın etkinliğinin çok düşük elektromanyetik vibrasyonlar yolu ile olduğunu (o zaman için bulunan 1 Hz ile 106 Hz

arası) ve bu etkinin kişinin akupunktur noktaları üzerindeki direnç değişiklikleri ile gösterilebileceğini ve bu kadar düşük seviyedeki elektriksel titreşimlerin insandaki bilgi transferinin bir parçası olduğu sonucu çıkarıldı (1)(3)(4). 1975 yılında teori olarak ortaya konulan bu görüş biorezonans cihazlarının da başlangıç noktasını oluşturdu.

Bu ilk çalışmalarla küçük elektriksel titreşimlerin insanın bütünü içerisinde belirli biyolojik etkiler yaratabileceği fikri ortaya atılmış olsa da bu titreşimlerin aslında ölçülemeyecek düzeyde küçük olduğu ve cihaz ile kişi arasında temas olduğunda ölçülen “beyaz gürültü”nün aslında bahsedilen bu bilgiyi taşıyor olduğu fikri o yıllarda sadece bir varsayımdı. İlerleyen yıllarda, bu fenomenle ve mekanizması ile ilgili daha ileri teorik açıklamalar Alman biofizik profesörü Fritz-Albert Popp tarafından yapıldı. Popp insan vücudunun yaydığı düşük frekanslardaki elektromanyetik titreşimlerin Biofoton teorisi ile açıklanabileceğini ilk ortaya koyan kişi oldu. Biofotonları açıklarken canlıların çok düşük frekanslarda elektriksel titreşimler yaydığını ve bu titreşimlerin (fotonların) canlılık için üst düzey bir kontrol mekanizması olduğu savını ortaya koydu (5)(6)(7)(8).

Temel olarak biorezonans veya bioenerji stimülasyon tedavileri geleneksel ve tamamlayıcı tıp yöntemi olarak kabul görmüş iki farklı yöntem olan homeopati ve akupunktur yöntemlerinin birleşiminden oluşmaktadır. Bu nedenle biorezonans cihazının kullanım şeklini ve amacı temel olarak anlatabilmek için bu iki yöntemin temel prensipleri önemlidir.

Akupunktur

Akupunktur ilk olarak Dabry (1853) ve Morant (1927) tarafından Batı'ya tanıtıldı (9)(10).

Çinliler, her canlıda yaşamdan sorumlu bir enerji akışı olduğunu öne sürdüler. Bu enerjiye Chi kuvveti adını verdiler. Chi vücutta akupunktur meridyenleri adı verilen kanallarda akar. Akupunktur tedavisi temel olarak bu enerji kanalları üzerinde bulunan direnç noktalarına (akupunktur noktası) müdahale edilerek etki göste-

rir. Akupunktur noktası, deride iç organlardaki rahatsızlıkları yansıtan belirli bir noktadır. Aynı akupunktur noktası, o organdaki bozuklukları tedavi etmek için de kullanılabilir. Her noktanın yeri spesifiktir ve belirli kesin terapötik özelliklere sahiptir. Bu noktalarda tedavi, ilgili organlarda hastalıkların gelişmesini engelleyebilir. Akupunktur noktalarının çoğu, akupunktur meridyenleri boyunca uzanır. Her akupunktur noktası, hem ana meridyenler hem de yanları yoluyla birkaç organı etkilediği için çeşitli hastalıkları tedavi etmek için kullanılabilir (11).

Bazı akupunktur meridyenleri oryantasyonda negatifken diğerleri oryantasyonda pozitifdir. Çinliler bunları Yin ve Yang şeklinde tanımlamaktadırlar. Bunun haricinde akupunktur prensibinde Beş Element (simgesel adları: ateş, toprak, metal, su ve odun), enerji boylamları; dolu ve boş organlar kuramları da tedavi için kullanılmaktadır (12). Temel olarak bu kuramlar ışığında akupunkturun felsefesinde organik bir patolojinin psikolojik bir rahatsızlığı tetikleyebileceği ve yine aynı şekilde psikolojik bir rahatsızlığın organik bir patolojinin sebebi olabileceği teorisi öne sürülmektedir (13).

Homeopati

Homeopatinin en önemli prensibi benzer benzeri tedavi eder (*similia similibus curentur*) prensibidir. Tedavinin temelini bu prensip oluşturmaktadır. Benzerlik prensibine göre sağlıklı bir insanda birtakım şikayetlere yol açan madde, çok düşük dozlarda aynı şikayetler ile gelen hastayı tedavi eder. Bu durum aşılama benzetilir ancak aşılama sağlıklı bireylere yapılır ve sonucunda söz konusu virüse karşı koruyucu antikor gelişir. Homeopatide ise birtakım şikayetleri olan hastaya, aynı şikayetleri meydana getiren madde (seyreltilerek) verilir. Uygun maddenin saptanması hastanın şikayetlerine bağlıdır. Şikayet yok ise ilaç verilmez. Bu nedenle, homeopatide bir hastalık veya ameliyat öncesi koruyucu ilaç yoktur (14).

İkinci prensip Minimal (infinitesimal) doz. “İnfinet” kelimesi sonsuz anlamına gelmektedir.

Homeopatik ilaçlar sistemik olarak milyonlarca kez seyreltilir ve bu işlem sonucunda madde çoğu zaman artık saptanamaz duruma gelir. Hasta ilacın frekansını daha doğrusu bilgisini alır. Bu şekilde verilen ilaçların yan etkileri olmamış olur. Seyreltme arttıkça maddesel düzeyden frekans düzeyine doğru geçiş artar ve bu şekildeki yüksek seyreltimlerle yapılan homeopatik ilacın (yüksek potanslar) etkisinin daha derin olması beklenir (15).

Üçüncü prensip Bireysellik prensibidir. Bu prensibe göre konulan tanı ne olursa olsun, hastanın söz konusu hastalığı hangi öznel bulgular ile yaşadığı önemlidir. Örneğin saman nezlesi tanısı ile gelen 5 hastanın beşinin de verilen ilacı farklı olacaktır; çünkü saman nezlesinin genel bulguları yanında, şikayetlerin artma veya azalma zamanı, hastanın beslenmesi, hastanın psikolojisi ile bağlantısı hastanın mizacı ve ek şikayetleri farklı olacaktır. Tüm bu farklılıklar hastaya özgü tedavinin bulunmasına yardımcı olur (16).

Dördüncü prensip Bütünsellik prensibidir; hastanın sadece başvurduğu şikayetler değil, eşlik eden şikayetler, hayat tarzı ile ilgili bilgiler (beslenme, uyku, cinsel hayat) hastalık geçmişi ve mizacı ele alınır ve tüm semptomların toplamına uyan ilaç bulunarak zihinsel, duygusal ve fiziksel, yani bir bütün olarak tedavisi yapılır (17).

Beşinci prensip Proving (kanıtlama) dır. Homeopatide kullanılan maddelerin tümü sağlıklı insanlar üzerinde denenmiştir. Gönüllü denekler ilaçları kullanmış ve yaşadıkları bulguları detaylı olarak not etmişlerdir. Bu kayıtlar toplanarak *Materia Medica* denilen ve ilaçların bilgisini içeren kitaplarda toplanmıştır (18).

Bu çalışmalar sayesinde her ilacın düşük dozlarda neyi ve nasıl tedavi ettiği ve aynı zamanda maddelerin toksik etkilerihakkında önemli bilgiler elde edilmiş oldu.

Cihazın Temel Çalışma Prensibi

Bu her iki prensibin birleşimini önceleyen bir prensiple çalışan biorezonans cihazları, kısaca vücuttaki akupunktur sisteminin (akupunktur meridyenlerinin) herhangi bir akupunktur iğnesi ya

da başka bir akupunktur yöntemi kullanmaksızın cihazın giriş kısmına yerleştirilen homeopatik preparatın (ya da cihaza yerleştirilen biyoaktif maddenin) kendi doğası gereği taşımakta olduğu biyoenerji (frekans) ile rezonansa sokulmasıdır.

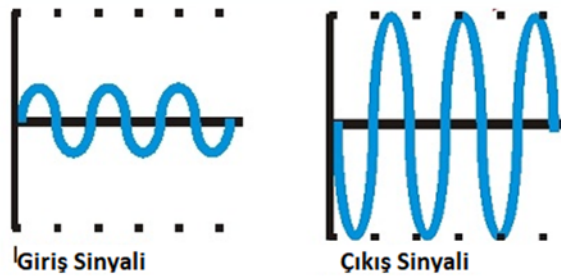
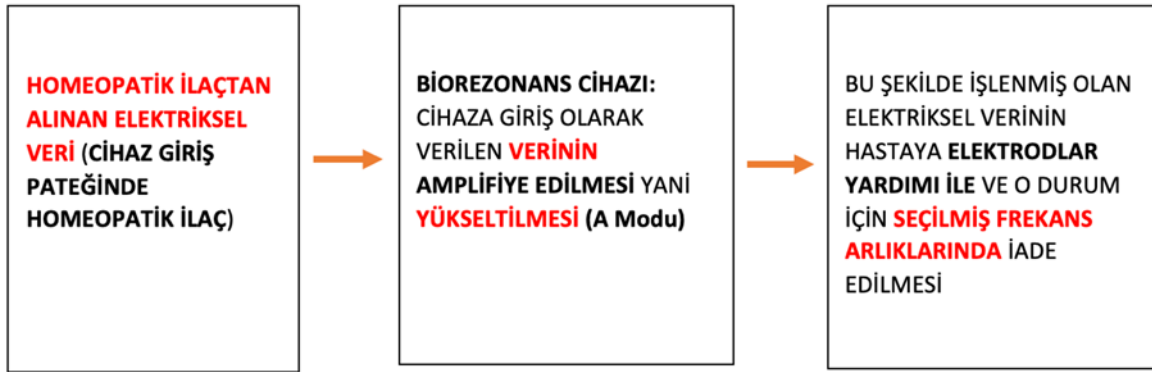
Cihazın işlevi (bir radyo benzeri) maddeye özgü-maddenin çevresine yaydığı bilinen frekansların vücut tarafına aktarılmasını sağlamaktan ibarettir. Buradaki amaç meridyen sistemi/vücuttaki enerji dolaşımının (**elektronik homeopati** olarak da adlandırılabilir ve homeopatiden bildiğimiz şekilde) maddelerin enerjetik özelliklerini kullanarak değiştirilmeye çalışılmasıdır. Zaman içerisinde edinilen tecrübe bu yöntemin bioenerjinin stimülasyonu olarak anılmasının tüm diğer isimlerden daha doğru bir tanımlama olduğu düşünülmüştür.

İnsan vücudunun yaydığı ve eskiden “beyaz gürültü” adı verilen, daha sonraları “biofoton” teorileri ile açıklanan bu fenomen **biyoenerji** olarak da tanımlanabilir ve bu amaçla kullanılan cihazlar tarafından oluşturulan etkiler de “**biyoenerji stimülasyonu**” olarak da adlandırılabilir.

Bu temel teori ve burada bahsi geçen biyoenerjetik alan üzerine etki etmek üzere dizayn edilen biorezonans cihazları Dünya’da 50 yıldır bütünsel yaklaşımı olan doktorlar tarafından kullanılmaktadır. Bu yöntemin etkinliğini gösteren bilimsel çalışmalara geçmeden önce bu cihazlar ile yapılan işlemi biraz daha açıklamamız gerekir. Bu cihazların çalışma prensipleri arasında bazı farklılıklar olmakla birlikte cihazların genel çalışma modları temel olarak birkaç şekilde olmaktadır.

Uygulama Modu - 1

A MODU: Cihaza giriş peteği (maddenin konulduğu kısım) ile tanımlanan bioenerjetik bilginin değiştirilmeden verildiği durumlar: Bunlara A modunda yapılan uygulamalar denilir. Homeopatik ilaçların enerjetik bilgisinin sisteme verilmesi şeklinde çalışır (Şekil.1).

A MODU – HOMEOPATİK YÜKLEME

Şekil.1. Biorezonans cihazının A modunda çalışma şeması

Bu mod için uygulama örneği

Biyoenerjiye (biofotonlara) homeopatik ilaç örnekleri üzerinden müdahale etmek: Bunun için cihazın içerisine (frekans örneği olarak kullanılacak maddenin bulunduğu giriş peteğine) homeopatik ilaç konulur ve cihaz bu homeopatik ilacın bilgisi ile çalıştırılır. Cihaz, homeopatik ilacın çevresine yaydığı enerjiyi/elektriksel titreşimi kişi tarafına (kişinin ellerinde olan elektrodlar yardımı ile) A modunda yani değiştirmeden iletir.

Uygulama Modu – 2

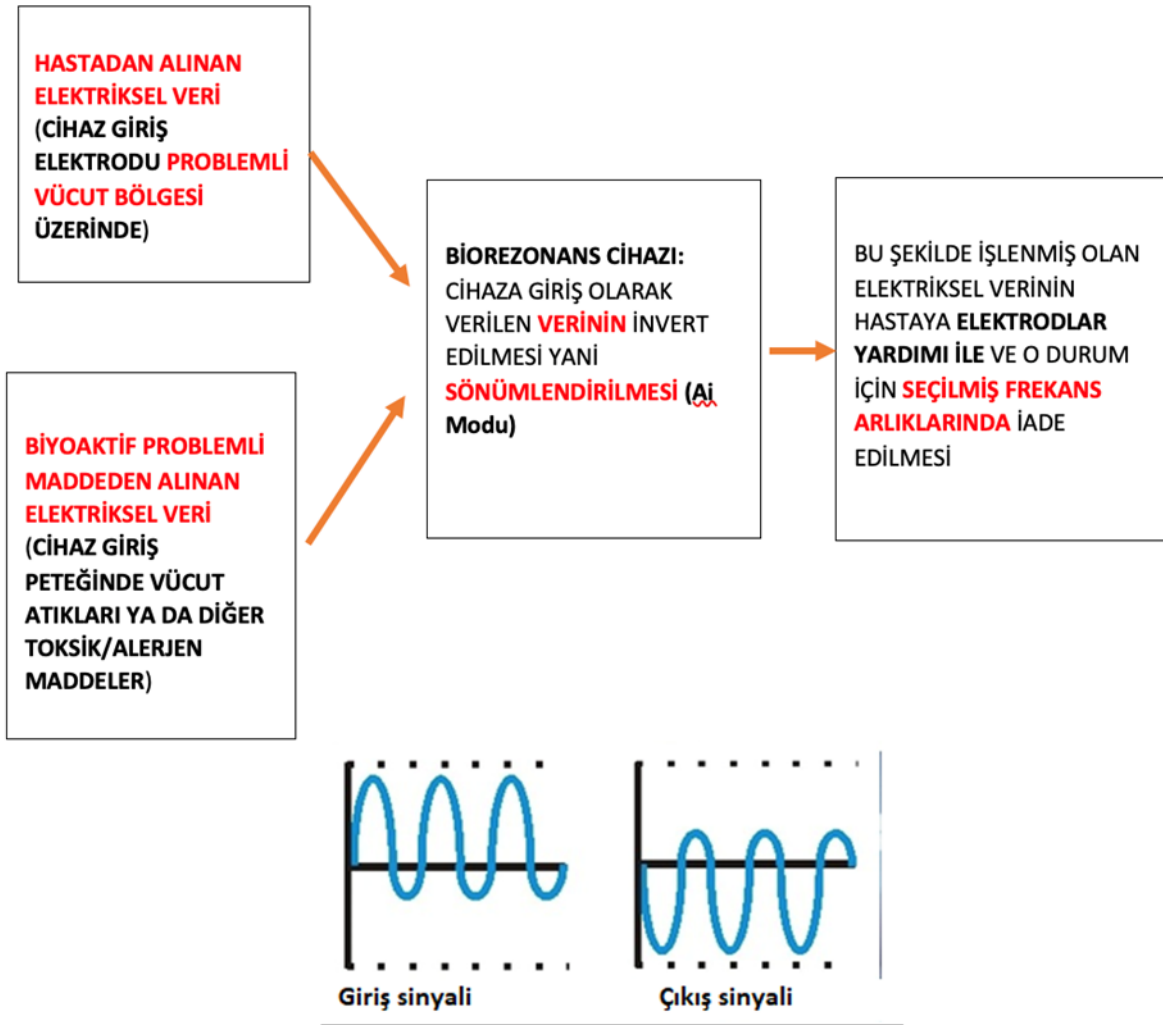
Ai MODU: Cihaza giriş peteği (maddenin bulunduğu kısım) ya da giriş elektrodu (vücut üzerine yerleştirilen elektrod-anten) yolu ile tanımlanan bioenerjetik bilginin sabit fazda invert edildiği (frekans bilgisinin ayna görüntüsünü oluşturacak şekilde ters çevrildiği) tedaviler. Bunlara Ai mod (invert) denilir.

Bunun temelinde yatan varsayım,

- kronik,
- kronik dejeneratif veya
- akut hastalıklara
- ve vücuttaki fizyolojik olmayan değişikliklere fizyolojik olmayan elektriksel titreşimlerin eşlik ettiği.

Biorezonansın temel mekanizması olarak cihaz ile yapılan “ters çevirme/invert etme” işlemi yardımı ile patolojik/blokaj titreşimler sisteme eklenen ayna görüntüleri yolu ile silinir (3). Bilgilerin invert edilmiş kopyaları yolu ile silinmesi işlemi fizikte bir dalgaya tersi (tam ayna görüntüsü) eklendiğinde, ilk dalganın girişim (interferans) yoluyla silineceği analogisini izler (Şekil.2.).

Aİ MODU – SİLME

Şekil.2. Biorezonans cihazının Ai modunda çalışma şeması

Bu mod için uygulama örneği

a) Biyoenerjiye (biofotonlara) yine o kişiye ait problemleri vücut akıntıları üzerinden müdahale etmek: Bunun için cihazın içerisine (frekans örneği olarak kullanılacak maddenin bulunduğu giriş peteğine) patolojik vücut salgısı örneği (örneğin enfekte bir yaradan alınan akıntı) konulur ve cihaz bu veri üzerinden çalıştırılır. Cihaz patolojik vücut salgısını ya da atığının çevresine yaydığı enerjiyi/elektriksel titreşim üzerinden çalışır ancak cihaz bu sefer bu veriden aldığı frekans/enerji üzerinden frekans fazını sabit tutarak invert eder (ters çevirir, ayna görüntüsünü oluşturur). Amaç patolojik frekansların sisteme tam ayna görüntüsünün verilerek elimine edilmesinin

sağlanabilmesidir.

b) Biyoenerjiye (biofotonlara) problemleri/hastalıklı vücut bölgeleri üzerine yerleştirilen anten/elektrod üzerinden alınan veri üzerinden müdahale etmek: Bunun için cihaza giriş olarak bağlanmış olan bir elektrod vücut üzerindeki hastalık/problem alanı üzerine yerleştirilir ve cihaz bu şekilde çalıştırılır. Cihaz bu sefer yine vücudun üzerinden (problem alanı üzerinden) aldığı frekans/enerji üzerinden frekans fazını sabit tutarak invert eder (ters çevirir, ayna görüntüsünü oluşturur). Amaç patolojik frekansın (enerjetik bozukluğun) sisteme tam ayna görüntüsünün verilerek elimine edilmesinin sağlanabilmesidir.

c) Biyoenerjiye (biofotonlara) kişinin bağımlısı olduğu ya da vücudunu kirletmiş olduğu düşünülen maddeler üzerinden müdahale etmek. Bunun için cihazın içerisine ilgili madde konulur ve cihaz bu veri üzerinden çalıştırılır. Cihaz bu maddenin yaydığı enerjiyi/elektriksel titreşim üzerinden çalışır ancak cihaz bu sefer yine bu veriden aldığı frekans/enerji üzerinden frekans fazını sabit tutarak invert eder (ters çevirir, ayna görüntüsünü oluşturur. Amaç patolojik frekansın (enerjetik kirlenmenin) sisteme tam ayna görüntüsünün verilerek elimine edilmesinin sağlanabilmesidir.

Yukarıda bahsedilen işlemler cihazın etkin olduğu tüm frekans skalası üzerinden yapılabildiği gibi o kişi için doktor tarafından karar verilmiş olan frekans aralıkları üzerinden de kullanılabilir. Yapılan işlemin etkisi akupunktur nokta direnç ölçümleri yapan hekimler tarafından bu iş için üretilmiş farklı cihazlar kullanılarak ölçülebilir. Cihaz aktif bir tedavi edici değil bünyenin enerjetik durumunda değişiklikler yaratabilecek bir katalizör durumundadır. Bu yöntem sadece kişinin kendi kendine iyileşme mekanizmalarının uyarılabilmesi amaçlı kullanılabilir. Bioenerji bütününde kişinin denge halinin güçlendirilebilmesi dışında yan etki olarak tanımlanabilecek bir etki yaratabilmek mümkün değildir. Bu yüzden de aşağıda sunumu yapılmış bilimsel çalışmaların hiçbirisinde herhangi bir yan etki raporlanmamıştır.

Etki mekanizması ile ilgili hipotezlerin gücü

Günümüzde biorezonans terapilerinin etki mekanizmaları ile ilgili yukarıda anlatılan açıklama modeli üniversitelerde öğretilen klasik tıp bilgileri ile açıklanamayabilir; çünkü hem homeopati hem de akupunkturun prensipleri güncel tıbbi literatür içerisinde yer bulabilmiş bir kavram değildir. Ancak bu yöntemin etkin olduğu farklı hastalık grupları ile ilgili yapılan bilimsel çalışmalarla kanıtlanmış durumdadır. Bu yöntemin etki mekanizması güncel bilgilerimizle tam olarak anlaşılmıyor olsa bile bu yöntem yine de bir tedavi olarak kabul edilebilir ve bunun en güzel örneği de homeopati ve akupunkturun kendisidir. Literatür incelendiğinde biorezonans uzun süredir hem

preklinik hem de klinik araştırmalarda yer bulmuştur.

Preklinik Çalışmalar

Bu temel prensipler ışığında biorezonansın uygulama prensiplerinin açıklanması ve kullanım alanlarının değerlendirilmesi için birçok preklinik çalışmada farklı kullanımları çalışılmıştır.

Thomas ve ark. tarafından 2000 yılında yapılan elektronik olarak iletilen forbol-miristat asetat (PMA) ile insan nötrofillerinin aktivasyonu konulu bir çalışmada elde edilen sonuçlar göstermiştir ki, uygun bir osilatöre bağlı bir bobin üzerine PMA içeren bir kaynak tüp yerleştirildiğinde, birkaç metre ötedeki ancak aynı osilatöre bağlı başka bir bobin üzerinde bulunan bir test tüpündeki nötrofiller süperoksit üretirler. Kaynak tüpte aktif olmayan bir PMA analogu mevcut olduğunda bu etkinin oluşmadığı sonucuna ulaşılmıştır (19).

2006 yılında Korembaum ve ark. tarafından absorpsiyon spektroskopisi kullanılarak elektronik-homoeopatik kopyalama etkisini doğrulama amacıyla yapılan bir çalışmada 7 homeopatik nosod değerlendirilmiş ve bunlar arasında yapılan karşılaştırmada plasebo grubu ile aralarında anlamlı fark olduğu ve elektrohomeopatik transferin mümkün olduğu sonucuna varılmıştır (20).

Rojas ve ark tarafından 2011 yılında yapılan bir deneysel çalışmada *Entamoeba histolytica* ve *Trichomonas vaginalis*'in Metronidazol elektro transferli su ile trofozoit büyümesinin inhibisyonu araştırılmıştır. Bu çalışmada, aksenik kültürlerin "maddeden maddeye geçiş" adı verilen özel bir prosedür kullanılarak bir biorezonans cihazında işlenen su örnekleriyle işlenmesinden sonra hem *E. histolytica* hem de *T. vaginalis* trofozoit büyümesinde istatistiksel olarak anlamlı bir azalma gözlemlendiği rapor edilmiştir (21).

Kullanım alanları

Klinik çalışmalarda biorezonans tedavilerinin birçok farklı endikasyon için literatürde denenmiş olduğu görülmektedir. Allerjiler biorezonans ile

ilgili ilk kullanım alanı olarak karşımıza çıkmakta ve bu nedenle konuyla alakalı olarak klinik araştırmaların yapıldığı görülmektedir. Ancak prelinik çalışmalarda değişik alanların denenmiş olmasından ve uygulayıcıların farklı endikasyonlar için vaka bazlı elde ettiği olumlu sonuçlar ışığında kullanım alanıyla ilgili yapılan çalışmalar farklı alanlarda da ortaya konmuştur.

Alerji ve Astım

Yang ve ark.nın 2004 yılında yaptıkları alerjik bronşiyal astım hastalarında yaptığı çalışmada hastaları iki gruba ayırmışlar; birinci grup sadece biorezonans tedavisi alırken ikinci gruba rutin uygulanan tedaviler (antiallerjikler, kortikosteroidler gibi) uygulanmıştır. Sonuç olarak tedavinin sonlandırılmasından 6 ay sonra hastalar değerlendirilmiş ve biorezonans tedavisi alan grupta istatistiki olarak anlamlı sonuçlar elde edildiği gösterilmiştir (5).

2005 yılında Huang ve ark.nın alerjik rinit ve alerjik bronşiyal astım hastaları üzerinde yaptığı çalışmada hastalar 3 gruba ayrılmış; 1. Grup yeni tanı alan hasta grubunda (n=63) sadece biorezonans tedavisi yapılmış. 2. Grupta rutin uygulanan tedavilere dirençli olan hasta grubunda (n=54), sadece biorezonans tedavisi yapılmış. 3. Grup ise yeni tanı alan hastalarda (n=55) sadece konvansiyonel tedaviler (antiastmatikler, kortikosteroidler gibi) verilmiş. Her üç grup yaş, cinsiyet ve endikasyon açısından normal dağılıma uygun olarak değerlendirilmiş. Hastalar tedavi bittikten 6 ay sonrasında tekrar değerlendirilmiş. Biorezonans tedavisi alan Grup 1 ve Grup 2'de etkinliğin konvansiyonel tedavilere göre daha iyi sonuçlar ortaya koyduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yazarlar tarafından biorezonans tedavisinin yan etkisi olmadığı ve en azından konvansiyonel tedaviler kadar etkili olduğu belirtilmiş, konvansiyonel tedaviye yanıt alınamayan hasta gruplarında kullanımı önerilmiştir (6).

2005 yılında Feng ve ark tarafından 150 hastalık bir seride yapılan çalışma çocuk hasta grubunda alerji tedavisinde biorezonans kullanımının etkin olduğu ve herhangi bir yan etki profiline sahip olmadığı

sonucuna ulaşılmıştır (22).

Liu ve ark tarafından 2013 yılında 36 alerjik rinit tanısı almış hastada yapılan randomize kontrollü bir çalışmada semptomlar üzerinde ve dermatophagoides pteronyssinus spesifik IgG4 seviyelerinde anlamlı fark olduğu gösterilmiştir (23).

Literatürde geniş kapsamlı yapılmış gözlemsel veya randomize kontrollü çalışma olmamakla birlikte alerji konusunda kullanımı ile alakalı yapılan serilerde biorezonans tedavisinin faydalı olduğu sonucu ortaya konmuştur.

Ağrı, Artroz

Artrozlar literatürde biorezonansın etkili olduğu bildirilen diğer endikasyonlarından birisidir. 2000 yılında artroz hastalarında biorezonans tedavisinin etkinliğiyle ilgili 35 hasta üzerinde Maiko ve Gogoleva tarafından yapılan kontrollü bir çalışma yapılmıştır. Klinik değerlendirmelere göre çalışmada eklem ağrısı, eklem fonksiyonu, kan analizi, iyi olma hali değerlendirilmiş konvansiyonel tedaviyle karşılaştırıldığında, biorezonans tedavisi ile hastaların %94'ünde etkili bir iyileşme sağlandığı ve bunun istatistiksel olarak anlamlı olduğu gösterilmiştir. Ayrıca biorezonans tedavisi ve konvansiyonel tedavi artrosonografi ile değerlendirilerek karşılaştırıldığında, hastalarda başarı oranının %75 olduğu ve belirgin bir iyileşme görüldüğü; biorezonans tedavisini alan grupta tedavi etkisinin daha uzun süreli ve daha kalıcı olduğu sonucuna ulaşımlar. Ayrıca yazarlar, biorezonans tedavisine hastaların toleransının iyi olduğu ve herhangi bir yan etkisi gözlenmediğini belirtmişlerdir (24).

Fibromyalji

Fibromiyalji ağrı konusunda biorezonansın kullanıldığı başka bir alandır. Bu hasta grubu üzereinde 2000 yılında Gogoleva tarafından yapılan kontrollü bir çalışmada biorezonans tedavisinin etkinliğini araştırmışlar; Hastalar iki grupta inceleenmiş. İlk grup sadece manuel terapi alırken; ikinci grupta ise manuel terapi ile birlikte

biorezonans tedavisi alan grubu karşılaştırmışlar. Her iki grupta da etkili bir tedavi sağlandığı görülmüş ancak biorezonans grubunda tedavi etkinliğinin incelenen tüm parametrelerde daha anlamlı olduğu, klinik faydanın belirgin derecede daha erken sağlandığı ve tedavinin etkinliğinin daha belirgin ve uzun süreli olduğu bildirilmiştir.

Musküler sendrom indeksi ile kontrol grubunda %37 düzelme, biorezonans grubunda ise %72,4 düzelme olduğu, kontrol grubuyla karşılaştırıldığında, birlikte olan diğer fibromyalji semptomlarında da (örneğin uyku bozukluğu ve hava değişimlerine hassasiyet) belirgin bir düzelme saptandığı gösterilmiştir (7).

Diğer Gruplar

Herrmann ve ark tarafından Almanya'da yapılan retrospektif bir çalışmada 1998 ile 2008 yılları arasında, konvansiyonel tedaviler almış olmasına rağmen iyileşmenin olmadığı ya da sınırlı olduğu 935 hastaya biorezonans tedavisi uygulanmış ve sonuçlar retrospektif olarak incelenmiştir. Hastalar sadece biorezonans ve biorezonans + zapper alanlar olarak iki guruba ayrılmıştır. Hastaların yarısının 56 yaşının üzerinde, yaklaşık üçte birinin 36-55 yaşları arasında olduğu bildirilmiştir. Endikasyonlar

- Allerjiler (polen allerjisi, allerjik astım ve gıda intoleransları),
- Ağrı (romatizma, nevralljiler, migren, poliartritler, romatoid polimyalji),
- Enfeksiyonlar (dental inflamasyonlar, sinüzit, nevritletler, mide inflamasyonları ve çeşitli viral bakteriyel ve paraziter hastalıklar)

şeklinde sınıflandırılmıştır. Hastalarda yalnızca biorezonans ile tedavi edilen grupta tedaviye yanıtı %83.3'ünde (N = 296) çok iyi ila tatmin edici olarak değerlendirildi. Allerjiler alanında (N = 169) terapötik etkinliğin genel olumlu olarak değerlendirmesi %88.2, ağrı alanında (N = 85) %85.9 ve enfeksiyonlar alanında (N = 78) %96.1'dir. Sonuç olarak hastaların yaklaşık yarısında (%48.8) en fazla 5 seanslık bir tedavi yeterli olmuştur. Aktif artroz, polimyalgia

romatika, postoperatif nevralljiler gibi durumlar için 10 ve daha fazla seans gerektiği genel olarak söylenebilir. Tıbbi müdahale ve tedavinin kesilmesini gerektiren hiçbir yan etki olmamıştır (8).

Sigarayı Bıraktırma

Ülkemizde, net bir veri olmamakla birlikte sigarayı bıraktırma konusunda biorezonans tedavisini kullanan çok fazla sayıda terapist ve merkez olduğu bilinmektedir.

Bu konuda yayınlanmış bilimsel çalışmalardan birisi Karadağ ve ark.nın 1338 kişi üzerinde yaptığı çalışmadır. Bu çalışmada biorezonans tedavisi almış kişilerin %94,1'inin yapılan biorezonans uygulamasını etkili bulduğu ve %80,6 sının biorezonans sonrasında herhangi bir nikotin replasmanı ya da başka bir medikasyon kullanmaksızın ilk 7 günü sigara içmeden geçirdiği bildirilmiştir. Bir ay sonunda sigara bırakma oranı %69,13 bulunmuştur (25).

2014 yılında Pıhtılı ve ark tarafından yapılan bir çift kör randomize kontrollü çalışmada 100 kişiye biorezonans sigara bırakma uygulaması yapılmış, 100 kişiye ise plasebo uygulanmıştır (cihaz çalışır gibi görülse de aslında işlem yapmamaktadır). Çift kör olarak dizayn edilen bu çalışmada seansı uygulayan terapist hangi tipte tedavinin uygulanmakta olduğunu bilmemektedir. Bu çalışmanın sonucu olarak 1 yıl izlemde aktif biorezonans uygulanan kişilerin sigara bırakma oranı plasebo uygulanan kişilerden istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek bulunmuştur (26).

SONUÇ

Biorezonans tedavileri; yapılan çalışmalarda her ne kadar etkili gibi görünse de çok daha fazla sayıda bilimsel çalışma yapılmasına ve daha fazla verinin ortaya konulmasına ihtiyaç vardır. Literatürde yer bulan çalışmalar incelendiğinde biorezonans tedavisinin kronik hastalıklar, bağımlılıkla mücadele, özellikle de konvansiyonel tıp uygulamalarının yetersiz kaldığı durumlarda destekleyici amaçla kullanılma potansiyeli olduğu söylenebilir. Biorezonans tedavileri her geçen gün

hem dünyada hem de ölkemizde hızla yaygınlaşmakta ve hastalardan da talep görmektedir; yakın gelecekte çok daha fazla yaygınlaşacakđı da Őimdiden öngörölebilir. Hekimlerin biorezonans tedavilerini klinik uygulamalarına ekleyebilmeleri için kısa süreli bir eğitimin yeterli olması da ayrıca bir avantaj olarak gözökmektedir.

KAYNAKLAR

- 1- Korkmazov MI. (Bioresonance. Main principles of bioresonance and electromagnetic therapy). Vestn Otorinolaringol. 01 Ocak 2008;(2):59-61.
- 2- Hennecke J. Bioresonance: a New View of Medicine: Scientific Principles and Practical Experience. BoD – Books on Demand; 2012. 186 s.
- 3- Galle M. MORA-Bioresonanztherapie und es funktioniert doch! Biologische FaktenPhysikalische Thesen. Wiesb -Med. 2002.
- 4- Herrmann E. Das MORA-PraxisbuchTherapie mit körpereigenen Schwingungen. Heidelb Haug. 1998.
- 5- Yang J. 300 Behandlungsbeispiele gegen Asthma mittels BICOM-Grätes für die Kinderpatienten. Matern Child Health Care China. 2004;19(9):126-7.
- 6- Huang S, Sun Z, Fang Y. Klinische Behandlung vom allergischen Schnupfen und Bronchialasthma der Kinder mit dem Bioresonanztherapiegerät. Zhejiang Med J. 2005;27(6):457-8.
- 7- Gogoleva EF. [New approaches to diagnosis and treatment of fibromyalgia in spinal osteochondrosis. Ter Arkh. 01 Ocak 2001;73(4):40-5.
- 8- Herrmann E, Galle M. Retrospective surgery study of the therapeutic effectiveness of MORA bioresonance therapy with conventional therapy resistant patients suffering from allergies, pain and infection diseases. Eur J Integr Med. 01 Eylül 2011;3(3):e237-44.
- 9- Guilloux R. Évolution de la « tradition » dans la réception de l'acupuncture chinoise en France (1860-1980). Rev D'anthropologie Connaiss [Internet]. 01 Mart 2011 [a.yer 25 Haziran 2022];5(1). Erişim adresi: <https://journals.openedition.org/rac/14976>.
- 10- Nguyen J. La réception de l'acupuncture en France : Une biographie revisitée de George Soulié de Morant - (1878-1955). Récept Acupunct En Fr. 2012;1-232.
- 11- Cohen M. Exploring the Other Side of Acupuncture. J Altern Complement Med. Ekim 2006;12(8):707-8.
- 12- Yang JW, Li QQ, Li F, Fu QN, Zeng XH, Liu CZ. The Holistic Effects of Acupuncture Treatment. Evid Based Complement Alternat Med. 12 Ocak 2014;2014:e739708.
- 13- Finando S, Finando D. Qi, Acupuncture, and the Fascia: A Reconsideration of the Fundamental Principles of Acupuncture. J Altern Complement Med. Eylül 2012;18(9):880-6.
- 14- Jonas W. A Critical Overview of Homeopathy. Ann Intern Med. 21 Ekim 2003;139(8):W-76.
- 15- Aversa R, Petrescu RV, Apicella A, Petrescu FI. About Homeopathy or «Similia Similibus Curentur» [Internet]. Rochester, NY; 2016 [a.yer 25 Haziran 2022]. Erişim adresi: <https://papers.ssrn.com/abstract=3074499>.
- 16- Boiron C. Homeopathy, a tremendous opportunity for medicine! Eur J Intern Med. 01 Şubat 2011;22(1):117-8.
- 17- Guajardo G, Wilson J. Models for explaining the homeopathic healing process: a historical and critical account of principles central to homeopathy. Homeopathy. Ocak 2005;94(1):44-8.

- 18- Brien S, Lewith G, Bryant T. Ultramolecular homeopathy has no observable clinical effects. A randomized, double-blind, placebo-controlled proving trial of Belladonna 30C. *Br J Clin Pharmacol.* 2003;56(5):562-8.
- 19- Thomas Y, Schiff M, Belkadi L, Jurgens P, Kahhak L, Benveniste J. Activation of human neutrophils by electronically transmitted phorbol–myristate acetate. *Med Hypotheses.* 01 Ocak 2000;54(1):33-9.
- 20- Korenbaum V, Chernysheva T, Apukhtina T, Sovetnikova L. Absorption Spectra of Electronic-Homoeopathic Copies of Homoeopathic Nosodes and Placebo Have Essential Differences. *Forsch Komplementärmedizin* 2006. 01 Ekim 2006;13:294-7.
- 21- Heredia-Rojas JA, Torres-Flores AC, Rodríguez-De la Fuente AO, Mata-Cárdenas BD, Rodríguez-Flores LE, Barrón-González MP, vd. Entamoeba histolytica and Trichomonas vaginalis: Trophozoite growth inhibition by metronidazole electro-transferred water. *Exp Parasitol.* 01 Ocak 2011;127(1):80-3.
- 22- Feng Y, Chen H, R L, L L. Die neulich klinische Beobachtung der Heilwirkung mit Bioresonanztherapiegerät in 150 Fällen der Kinder-Allergiekrankeheit. *Chin J Contemp Paediatr.* 2005;7(3):257-8.
- 23- Liu LL, Wan KS, Cheng CF, Tsai MH, Wu YL, Wu WF. Effectiveness of MORA electronic homeopathic copies of remedies for allergic rhinitis: A short-term, randomized, placebo-controlled PILOT study. *Eur J Integr Med.* 01 Nisan 2013;5(2):119-25.
- 24- Maïko OI, Gogoleva EF. [Outpatient bioresonance treatment of gonarthrosis]. *Ter Arkh.* 01 Ocak 2000;72(12):50-3.
- 25- Karadağ M, Karadağ S, Ediz B, Işık ES. Nikotin bağımlılığının sigara bırakmadaki etkisi. *Yeni Tıp Derg.* 2012;29(1):27-31.
- 26- Pihtili A, Galle M, Cuhadaroglu C, Kilicaslan Z, Issever H, Erkan F, vd. Evidence for the Efficacy of a Bioresonance Method in Smoking Cessation: A Pilot Study. *Complement Med Res.* 2014;21(4):239-45.